

Tehillim- Psalms for the Ages -Chapter 45 (Part 1)

WIT 2/3/16

Rabbi Shmuel Silber - rabbisilber@suburbanorthodox.org
www.rabbisilber.com

1. תהילים פרק מה

א למנצח על-שׁוֹשָׁנִים לְבָנֵי קָרָח מַשְׁכֵּיל שִׁיר יְדִידָתָה בְ רַחֲשׁ לְבִי | רַבָּר טֹוב אָמֶר אַנְיָ מַעְשֵׁי לְמֶלֶךְ
לְשׂוֹנִי עַט | סּוֹפֵר מַהְרִיר: ג יִפְּנִית מִבְנֵי אָדָם הַזָּקָן בְשִׁפְתּוֹתִיך עַל-כֵן בָרְכָה אַלְהִים לְעוֹלָם: ד חִגּוֹר
חַרְבָּך עַל-יָרָך גָּבוֹר הַזָּקָן וְהַדָּרָך: ה וְהַדָּרָך צָלֵח רַכְבָּך עַל-דְּבָר-אֶמֶת וְעַנוּה-צִדְקָה וְתוֹרָה נְוֹרָאֹת
יְמִינְך: ו חַזְקִיך שְׁנוֹנוֹגִים עַמִּים פְחַתִיך יְפָלו בְּלֵב אֹוְבִּיכִי הַמֶּלֶך: ז כְסָאְך אַלְהִים עַזְלָם וְעַד שְׁבָט מִישָׁר
שְׁבָט מִלְכָותָך: ח אַהֲבָתָך אֶזְקָל וְתַשְׁנָא רְשָׁע עַל-פָּנִים מִשְׁחָח אַלְהִים אַלְהִיך שְׁמָן שְׁזָן מְחַבְּרִיך: ט מָר
וְאַהֲלֹות קָצִיעֹות פֶל-בְּגָדָתִיך מִן-תִּכְלִילִי שָׁן מְנִי שְׁמָחוֹך: י בְנָוֹת מַלְכִים בִּיקְרוֹתִיך נְצָבָה שְׁגָל לִימִינְך
בְכַתְמָ אָוְפִיר: יא שְׁמַעְיָ-בָת וּרְאֵי וְהַטִּיא אָזְנָך וְשְׁחַנְיָ עַפְקָך וּבֵית אָבִיך: יב וַיְתָאֵו הַמֶּלֶך יְפָנוּ פִי הוּא
אָדָעָך וְהַשְׁתְּחוּיָ-לָו: יג וְכַתְ-צָר בְמִנְחָה פְנִיקָה יְחָלוּ עַשְׁרִי עַם: יד פֶל-בְּבוֹדָה בְתִ-מְלָך פְנִימה
מִמְשְׁבָצּוֹת זָהָב לְבוֹשָׁה: טו לְרַקְמוֹת תּוּבָל לְמֶלֶך בְתוּלוֹת אַחֲרִיקָה רְעוֹתָה מְוֹכָאֹות לְךָ: טז תּוּבָלָנָה
בְשִׁמְחוֹת וְגִיל תְבָאֵנָה בְּהַכְלִיל מֶלֶך: יז תְחַת אַבְתִיך יְהִי בְנֵיך תְשִׁיטָמָו לְשָׁרִים בְכָל-הָאָרֶץ: יח אָזְפִירָה
שְׁמָך בְכָל-דָר וְדָר עַל-כֵן עַמִּים יְהֻזָּק לְעַלְם וְעַד:

1. For the conductor on shoshannim, of the sons of Korah, a maskil a song of loves. 2. My heart is astir with a good theme; I say, "My works are for a king; my tongue is a pen of an expert scribe." 3. You are more handsome than [other] men; charm is poured into your lips. Therefore, God blessed you forever. 4. Gird a sword on your thigh, O mighty one, your majesty and your glory. 5. And your glory is that you will pass and ride for the sake of truth and righteous humility, and it shall instruct you so that your right hand shall perform awesome things. 6. Your arrows are sharpened, nations shall fall under you, in the heart of the king's enemies. 7. Your throne, O judge, [will exist] forever and ever; the scepter of equity is the scepter of your kingdom. 8. You loved righteousness and you hated wickedness; therefore God, your God, anointed you with oil of joy from among your peers. 9. Myrrh and aloes and cassia are all your garments; more than ivory palaces, those that are Mine will cause you to rejoice. 10. The daughters of kings will visit you; the queen will stand at your right [bedecked] with golden jewelry from Ophir. 11. Harken, daughter, and see, and incline your ear, and forget your people and your father's house. 12. And the King shall desire your beauty, for He is your Lord, and prostrate yourself to Him. 13. And the daughter of Tyre shall seek your presence with tribute, those who are the richest of the people. 14. All honor [awaits] the King's daughter who is within; her raiment is superior to settings of gold. 15. With embroidered garments, she will be brought to the King; and virgins in her train who are her companions will be brought to You. 16. They shall be brought with joy and exultation; they shall come forth into the King's palace. 17. Instead of your forefathers will be your sons; you shall appoint them as princes throughout the land. 18. I will mention Your name in every generation; therefore peoples shall thank You forever and ever.

Approach #1:

2. מלבי"ם תהילים פרק מה פסוק א

למנצח, שיר זה יסודתו בני קרח לכבוד המלך והמלכה ביום חתונתו ובימים שמחת לבו, עם בת מלך צור שנתגיירה, יוכל להיות שנתייסד בימי שלמה שלקה בת מלך צור וגירה, וע"ז קראו בשם שיר ידידות:

Approach #2:

3. רד"ק תהילים פרק מה פסוק א

(א) למנצח על-שׁוֹשָׁנִים לְבָנֵי קָרָח מַשְׁכֵּיל שִׁיר יְדִידָתָה. שׁוֹשָׁנִים, כָלִי נִגְנוּן הִיה שְׁשָׁמו שׁוֹשָׁנִים. וזה

המזמור נאמר על המלך המשיח. ונקרא שיר ידידות, כלומר אהבת ה' למשיחו:

Approach #3:

4. רשי תחלים פרק מה פסוק א

(א) על שושנים – לכבוד תלמידי חכמים יסדו השיר הזה שם רכימ כושונים ונאי כושוני ומרטיבי מעשים טובים כושונים:

משכיל – ע"י תרגמן:
שיר ידידות – שיר אהובים שיר של שבח להם להאהיבם על הבריות ולהאהיב תורהם עליהם:

5. תלמוד בבלי מסכת יומא דף פ"ז עמוד א

אבי אמר: כדתニア, ואהבת את ה' אלהיך – כשהיא שם שמי מטהב על ידך, שייה א קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, והוא משאו ומתנו בנהת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו – אשרי אביו שלמדו תורה, אשרי רבו שלמדו תורה. אויל להם לבריות שלא למדו תורה, פלוני שלמדו תורה – ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשו, עליו הכתוב אומר לך אתה ישראאל אשר בך אתהפר. אבל מי שקורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים ואין משאו ומתנו באמונה, ואין דברו בנהת עם הבריות, מה הבריות אומרות עליו – אויל לו לפלוני שלמד תורה, אויל לו לאביו שלמדו תורה, אויל לו לרבו שלמדו תורה, פלוני שלמד תורה – ראו כמה מוקולקלין מעשו וכמה מכוערין דרכיו ועליו הכתוב אומר להם עם ה' אלה ומארצו יצאו.

6. אלשיר על תחלים פרק מה פסוק א

וזהו למנצח על שושנים, כלומר כי אשר יוסד המזמור זה הוא על שושנים הם הצדיקים הנקראים שושניים, כאמור ז"ל על פסוק (שיר השירים ו ב') דודי ירד לגנו כו', שאמרו רבותינו ז"ל (שיר השירים הרבה ו ו') דודי ירד לגנו דודי זה הקדוש ברוך הוא, ירד לגנו זה העולם כו', לרעות בגנים אלו בתני כנסיות ובתי מדרשת, ללקוט שושנים אלו הצדיקים שראווה הטוב שביהם ומריח בו כו', הנה קרא לצדיקים שושניים. זהה המזמור מתייחס לבני קרח כי הם בחר ה' ויצילם מבין החוחים כי (במדבר כו יא) ובני קרח לא מתו. ועם היות שעיקר הלמנצח הוא על שושנים, עם כל זה משכיל על דבר ימצא בו שהוא שיר כולל שתי ידידות, שהוא ידידות שבין ה' ובין בני ישראל, וידידות שבין הנפש עם הגוף, שהוא עניין נמשך מהראשון כאשר יבא ביאורו בס"ד:

7. שיר השירדים פרק ב

(ב) פְּשָׁלַשְׁבָּה בֵּין הַחֹוֹתִים בֵּן רַעִיתִי בֵּין הַבְּנֹתִים:

As a rose among the thorns, so is my beloved among the daughters."

9. ויקרא רבה (וילנא) פרשת אחורי מות פרשה כג

(שיר / השירים / ב) כשותנה בין החוחים רבי יצחק פתר קרא ברבקה שנאמר (בראשית כה) ויהי יצחק בן ארבעים שנה אם למד שהוא מפדן ארם מה תיל אהות לבן הארמי אלא אביה רמאן ואנשי מקומה רמאן וצדקת הזו יוצאת מבנותים למה היא דומה לשושנה בין החוחים

8. מדרש זוטא – שיר השירדים (בובר) פרשה ב סימן ב

[ב] כשותנה בין החוחים. כדרך שהשותנה נאה בין החוחים, כך ישראל נאים בין האומות

10. זהר ברך ב (שמות) פרשת שמות דף ב עמוד א

וכתיב (שם א) אם יהיה חטאיכם כשנים כשלג ילבינו, רביABA הוה איזיל באורה והוה עמיה רבי יצחק, אדרהו איזלי פגע באינון ודרדים נטל חד רביABA באידי והוה איזיל, פגע בהו רביIOSHI אמר ודאי שכינתה הכה ואנא חמינה בידוי DRIBIABA למילפ' חכמתא סגיאה דהא ידענא DRIBIABA לא נטל האי אלא לאחוזה חכמתא, אמר רביABA תיב ברתיב, יתבו, ארוח רביABA בההוא ורדא אמר ודאי אין העולם מתקיים אלא על הריח דהא חזינה דלית נפשא מתקיים אלא על ריחא ועל דא הדס במוץ"ש, פתח ואמר דודיל יי' ואני לו הרועה בשושנים מי גרט ליאני לדודיל ודודיל לי מפניהם שהוא מנהיג עולמו בשושנים, מה שרשן יש בו ריח והוא אדורם מוצקין אותו והוא מטהף לבן ולעלום ריחו לא זו כך הקדוש ברוך הוא מנהיג עולמו בדרך זה שאלמלא בן לא יתקיים העולם בשכילת האדם החוטא, והחוטא נקרא אדורם כמה אמר אם יהיה חטאיכם כשנים כשלג ילבינו

.11

א + וברוח אפק נערמו מים (טו, ח)

שיטים במשמעותו: "טעת אפק תאכל לחס",
"וברוח אפק גערמו מים", שקשי מאנויות
של אדם קריית ישון. (צ' מסורת)

לפאותה: כלום יש עניין שהוא קשה לפני הבורא, והרי

חכל בידו ?

אלא, הסביר רבי ישראלי מרוזין, שכותב "וישב חיים לפנות
בוקר לאותנו" ודרשו חוויל: לתנאו. פירוש: כשברא חיים חתנה
הקב"ה עמו שיתהיה עליו אייפעם לשנות את טבעו, לפנות את
הדרך לבני ישראל, ולהזור למסלו. חראוليس, איפוא, את
נשות ישראל ואמרו לו: "כשיבו אללה לפני, תפנה להם
את דרך". משהגינו אל חיים ישראל הפודים, היוצאים מממצאים
ונשותיהם עכוורות מקושי השעבוד, זוגותיהם אוכלים אבק
העבדה, סרב חיים לחיבקם לפניהם, טעו, לא את אלה העינו
לפני בשעה שנבראות, אלא נשות מאירות נשמה. לכן היה צריך

ב

לחכרייחו שייבקע בפניהם.

ותוא הדין בפרנסתו של אדם. כאשר נשותיו יורdot ממומטים,
נש פרנסתו יורdot עמה. מראים לפרנסתה את הנשמה ואומרם:
"את שיכת לנשמה פלוניית". אולם, על פניהם הארץ מתעטפת
הנשמה שחורים, וחפרנסתה אינה מפירה את דמותה, נט' כשהיא
קרובה לה. היא סוענת: לא זו הנשמה שהצינו לפני...

ג

לפייך גם כאן דרוש לכפוזה, להכרה, על מנת לחברת יה... .